

Tisková zpráva

„Dohlédněte na to, aby tokijská třešnička byla třešničkou na podkošumberském dortu a byla ozdobou arboreta i léčebny“, popřál Hamzovu arboretu z dálky Václav Větvička

Všichni jsme se konečně dočkali! Po nucené odmlce proběhlo 18.10. v Hamzově léčebně opět obvyklé symbolické 17. Zavírání Hamzova parku a arboreta. Zdravotní stav nakonec bohužel nedovolil, aby dle plánu přijel garant Václav Větvička. I tak byl, po svém souhlasu, jmenován Emeritním odborným poradcem. Má ve Zdravotnickém muzeu v léčebně svou světničku s vlastní židlí, kterou nám věnoval.

Všechny přítomné potěšila krásná přednáška Ing. Stanislavy Ottomanské Ph.D., členka Odboru agrárních dějin České zemědělské akademie na téma **Významní tvůrci zahrad 1. poloviny 20. století**. Připomněla i významnou úlohu právě dr. Hamzy při zakládání dnešního Hamzova parku a též dodnes známého chrudimského odborníka **J. Vaňka**. Ing. Jaroslav Kolařík, Ph.D. SAFE TREES, s.r.o., jinak už nový odborný poradce Hamzovy léčebny, navázal na zvyklosti našich akcí se zajímavou přednáškou **Význam stromů**.

Hlavním bodem společenského programu letošního 17. zavírání Hamzova parku a arboreta se stalo vysazení tokijské třešně, kterou i za další paralympiky přijel v doprovodu svých rodičů osobně vysadit Adam Peška, držitel zlaté medaile v boccii na XVI. letních paralympijských, které proběhly ve dnech 24. srpna–5. září 2021 v Tokiu a staly se vrcholnou soutěží pro špičkové sportovce s různými zdravotními postiženími. Myslím, že nádherné odpoledne nejlépe vyhodnotila jedna z návštěvnic. „Povedlo se to“.

V.Volejník, Hamzova léčebna

Boccia je sport, který na mezinárodním poli hrají sportovci, kteří jsou z důvodu svého postižení na vozíku a je jedním ze dvou sportů, které nemají ekvivalent na olympijských hrách (druhým sportem je Goalball).

Boccii hrají jednotlivci, páry nebo týmy se třemi hráči. Všechny disciplíny hrají zároveň ženy i muži.

Boccia je hra o strategii a přesnosti, cílem hry je umístit kožené míčky, červené nebo modré, co nejbližší cílovému bílému míčku (jack). Každý hráč má 6 míčků na „end“ a každý „end“ je limitován časem, hraje se na 4 endy (týmy na 6 endů). Vítězem je hráč, nebo tým, jejichž míčky jsou umístěny nejbližší k bílému míčku.

Pro závodní účely jsou sportovci klasifikováni do tříd dle jejich typu postižení.

Klasifikační třídy:

BC1 – hráči v této třídě hází míček rukou nebo nohou. Mohou při soutěži využít asistenta, který se nebude pohybovat v hracím sektoru závodníka, asistent může upravovat nebo stabilizovat hrací židli a při požádání podat hráči míček.

BC2 – hráči v této třídě hází míček rukou a nemohou využívat asistenty

BC3 – hráči v této třídě mají velmi závažné lokomotorické dysfunkce všech končetin. Hráči v této třídě mají omezenou motorickou funkci rukou (úchop nebo odhod) i přesto, že mohou hýbat rukou (rukama). Mohou využít pomocné zařízení – rampu a mohou využít pomoc asistenta; asistenti musí být zády k hřišti a nesmí se dívat do hracího pole.

BC4 -hráči v této třídě mají velmi závažné lokomotorické dysfunkce všech končetin a špatnou kontrolu pohybu trupu. Mohou mít dostatečnou zručnost hodit míček do hřiště. Hráči nemohou využít pomoc asistentů.

Tokijská třešeň – *Prunus yeddeensis*

Jeddo je starý japonský název Tokia. Kromě historických pramenů ovšem zůstal zachován ve jménu jedné dřeviny z rodu *Prunus*, japonské třešně tokijské, třešně Yoshino – po botanicku *Prunus yeddoensis*, se synonymem *Prunus paracerasus*. V Hamzově parku a arboretu jsme ji vysadili proto, že byla předlohou maskota letošní tokijské paraolympiády.

Trochu botaniky a historie Yoshina přidal i nově jmenovaný emeritní konzultant Václav Větvička:

"První jej či jí popsal japonský botanik Jinzō Matsumura, který žil v letech 1895 až 1928. Podle některých pramenů jde o spontánního křížence mezi druhy *Prunus speciosa* a *Prunus subhirtella*, jiní botanikové soudí, že sice jde o spontánního

křížence, ale neznámého původu, který není znám ani planý.

Tokijská třešeň je doširoka vzpřímeně rostoucí strom, někdy až 12-15 m vysoký, s hladkou borkou (kůrou). Rašící listy jsou nažloutle zelené, podzimní zbarvení je zlatožluté s cihlově červeným nádechem. Listy jsou eliptické, 6-12 cm dlouhé, výrazně zašpičatělé, dvakrát pilovitě zubaté, na žilkách zespodu chlupaté. Rozkvétající květy jsou narůžovělé, později svítivě bílé, až 3 cm široké. Vyrůstají po 5 (6) v krátce stopkatých květenstvích, ale v ohromném množství. Třešničky jsou kulovité, velikosti hrášku, za zralosti "černé".

Dendrologové se domnívají, že tokijská třešeň je poměrně mladého původu, protože před rokem 1868 ještě nebyla známa a tedy nebyla ani popsána. V roce 1912 daroval tokijský prefekt (primátor) Spojeným státům 800 sazenic této třešně, které byly vysazeny v proslulém parku Potomac ve Washigtonu DC", píše Václav Větvička a dodává:" Ta další je dnes vysazena v Hamzově parku a arboretu pod Košumberkem."

kontaktní údaje:

Jana Zavřelová, DiS.

správce archívů a metodik parku

Hamzova odborná léčebna pro děti a dospělé

Košumberk 80, 538 54 Luže

tel. 469 648 115, 733 533 017

e-mail: zavrelova@hamzova-lecebna.cz

Další informace najdete na www.hamzova-lecebna.cz